

גליון 626
שנה י"ג תשפ"ד

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ק ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

מעשה במוכס אחד ישראל רשע שמת, ובו ביום מת אדם גדול בעיר, ובאו כל בני העיר ויתעסקו במיטתו, וקרובי אותו מוכס הוציאו גם את מיטת המוכס אחריו, קפצו עליהם אויבים והניחו המיטה וברחו, והיה שם תלמיד אחד שישב לו עם מיטת רבו. לאחר זמן חזרו גדולי העיר לקבור את החכם ונתחלפה להם מיטתו בשל מוכס, והיה התלמיד צועק ולא הואיל, וקרובי המוכס קברו את החכם, ונצטער בה אותו תלמיד מאד, מה חטא גרם שיקבר זה בביזיון כזה, ומה זכה אותו רשע להיקבר בכבוד גדול כזה, נראה לו רבו בחלום ואמר לו: אל תצטער בוא ואראך את כבודי הגדול בגן עדן, ובוא ואראך אותו האיש בגיהנום וציר של פתח גיהנום טובב באזניו. אני נענשתי כי פעם אחת שמעתי בגנות תלמידי חכמים ולא מחיתי, וזה המוכס, פעם אחת הכין סעודה לשר העיר ולא בא שר העיר, וחילק את הסעודה לעניים. וזה היה שכרו.

(סנהדרין מ"ד - ב' ברש"י)

פרשת השבוע

עצמו בסכנה? והרי יאבד בזה את חלקו לעולם הבא. השיב לו הרבי הצמח צדק, אם לא יהיה לכלל ישראל עולם הזה מה צורך לי בעולם הבא של הקב"ה, ועוד, התורה אומרת ונקדשתי, וקידוש השם אין לו שיעור.

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב ל"ב)

מסופר על הרה"ק רבי אלימלך מליוענסק ויע"א, שהיה מבקש מאת אנשי שלומו, כי בכל שעה של בטלה יהיו כל מעייניהם בפסוק ונקדשתי בתוך בני ישראל, שהוא מצות עשה, וזו היתה לשונו, בכל עת ובכל רגע שאדם פנוי ואינו עוסק בתורה הקרושה, ובפרט בעת שהוא יושב בטל לבדו בחררו, או שוכב על מטתו ואינו יכול לישון, יהרהר במצות עשה ונקדשתי בתוך בני ישראל, ידמה בנפשו ויצויר במחשבתו, כאילו אש גדולה ונוראה בוערת לפניו, ולהבותיה עולות עד לב השמים, והוא לשם קדושת שמו יתברך, שובר את טבעו ומפיל עצמו לתוך האש על קירוש השם, ומחשבה טובה הקרוש ברוך הוא מצרפה למעשה, נמצא שאינו שוכב או יושב בטל, אלא מקיים מעות עשה ראורייתא, שהיא יסור האמונה והעמוד הגדול שכל בית ישראל נשען עליו.

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב ל"ב)

הרה"ק רבי משה ליב מסאסוב ויע"א היה רגיל לומר, בוא וראה כמה יקר כל אדם מישראל, שכן תשעה צדיקים וגאוני עולם בעלי תריסין, אי אתה יכול לעשות מהם מניין לתפילה, לקדיש ולקדושה ולברכה, ואילו עשרה יהודים עמי הארצות פשוטים, מצטרפים ל"מניין לכל דבר שבקדושה.

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב ל"ב)

מסופר: כאשר ביקש ניקולאי הצאר הרוסי, להפריע לבני ישראל לקיים את דתם ולגזור עליהם גזירות ה"השכלה, נסעו לפטרבורג הבירה, גדולי התורה ברוסיה, ובראשם הרה"ק רבי מנחם מענדל מליובאוויטש הצמח צדק ויע"א, והרה"ק רבי יצחק מוואלוון ויע"א, כדי להעביר את רוע הגזירה. כשהגיעו לפטרבורג, השמיע שמה ה"צמח צדק" דברים קשים מאד ובתקיפות יתירה, עד כי התרו בו ראשי המלוכה שיענש על כך, אבל הרבי לא נרתע. שאל אותו רבי יצחק מוואלוון, איך יהיו מר להכניס

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 8:12 ת"א: 8:15 ר"ת: 8:46

פרשת אמור

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:55 ת"א: 7:11

השם מוריד ומעשיר

בין חסידיו הרבים של הרה"ק רבי דוד מטאלנא זיע"א (יומא דהילולא י" אייר) היו גם עשירים רבים, ולפעמים כדרך העולם, היו מהם עומדים בפני צרה גדולה שהיה נראה כי יפסידו את כל עשירותם וגלגל מזלם מתחיל להתהפך, ואז באו אל הצדיק שיושיעם. מעשה כזה מסופר על גביר אחד שעסק בהובלות סחורה עבור הממשלה, והיה תמיד משחד את הפקידים שיקבל את כל ההובלות. פעם אחת כאשר חשב כי כבר אין לו צורך לשחד את הפקידים, קיבל הובלה גדולה וחשובה ומכיוון שלא נתן כהרגלו שוחד לפקיד, רגז מאד הפקיד ומסר עליו לשלטון איזה מסירה, והיה בצרה גדולה, כי נאמר לו שלא ישתמשו בשירותיו יותר ועמד להפסיד את כל פרנסתו. הגביר שהיה מקורב לרה"ק מטאלנא נסע אליו בחופזה ובכה לפניו על צרתו. ענה לו הרבי: וכי הקב"ה עושה דין ללא צדק? פשפש נא במעשיך ומן הסתם קרה איזה מקרה שנשלת בו, ואם תמצאנו ותעשה תשובה שלימה, אני מבטיחך שלא תינזק בזה הענין, ופרנסתך תשוב אליך כבראשונה.

חשב האיש ועלה בדעתו מה שנראה לו שחטא וסיפר לרבו: פעם אחת כשהייתי עסוק ביותר עם איזה איש משרי המלוכה שהיה אצלי בבית לצורך ענין דחוף, בא עני אחד וביקש עזרה, ובני אמר לו כי ישוב לאחר כמה שעות, כי אבי עסוק ביותר כרגע ולא יוכל להתפנות אליו. העני הלז התמרמר ביותר וצעק על הבן: איך משלחים אותי ואני נצרך גדול ומדחציף כוליה האי שמע מינה דממזר הוא וכך צעק וקילל. הקולות של המריבה נשמעו בחדרי ואני ביקשתי את השר שימחל לי לרגע בכדי לראות על מה המהומה. כאשר יצאתי ושמעתי שהעני הנ"ל קרא לי ממזר ועדיין הוא עומד ומקלל באתי כלל כעס וסטרתי לו בפניו. אח"כ שבתי ונחמתי על מה שעשיתי וביקשתי את סליחתו וגם נתתי לו נדבה הגונה והוא הלך מביתי שבע רצון, וחשבתי כי כבר כיפרתי על עוון זה. נענה רבי דוד ואמר: לא, אין זה העוון שאני מבקש, כי באמת היה עני זה ראוי לעונש וגם כבר פייסת אותו. פשפש וחפש שוב במעשיך. חשב הגביר שוב ועלה במחשבתו עוד מקרה: פעם אחת באישון הלילה בא אלי הביתה איש מגודל ובעל קומה וביקש תמיכה כי הנו רעב ללחם. אמנם נתתי לו נדבה אך בשעת מעשה רגזתי עליו שבא באמצע הלילה והעירני משנתי עבור זאת, וגם שראיתי כי הוא בריא וחזק וצעקתי עליו כי הוא יכול למצוא לו איזה עבודה, מאחר והוא אדם חסון וגדול, והאיש הנ"ל הלך לדרכו ממני נכלם. ענה לו הצדיק: בזה אמנם חטאת, כי בלי ספק אם בא אליך בחצות הלילה בודאי היה בצרה גדולה, ומה לך לספר חזקו ולהעריך את בריאותו, וכי אתה שנתת לו את בריאותו? וא"כ צריך אתה לקבל עליך תשובה על הדבר הזה, לעזור לכל איש יהודי הנצרך מבלי להיכנס לכל חשבון אם אמנם מגיע לו או לא וכל הפושט יד נותנים לו.

קיבל על עצמו הגביר בקבלה גמורה כדברי רבו, ואז סיפר לו הרבי: בימי הבעש"ט היה גביר אחד גדול שהיה בו תורה וגדולה במקום אחד, כי היה ת"ח וגם בעל צדקה גדולה ומפורסם, אך דבר אחר גרוע היה בו, כי זחה עליו דעתו מאד מרוב עשרו וצדקת פורונו. תמיד לאחר שנתן צדקה גדולה לעניים, היה מספר להם את כבוד עשרו הרב ואת אשר גדלו מלך מלכי המלכים, והיה מפליג בשבח עצמו עד למאד. ועוד היה מוסיף ואומר: האם יתכן במציאות שהוא שיש לו עסקים בהרבה סוגים שונים של מסחר, וגם בתי חרושת ונכסים על פני כל המדינה, הרי לא יתכן שיהפוך לעני, כי גם אם מסחר אחד שלו ירד מטה מטה, הרי יש לו עוד מסחרים אחרים, וכך היה משתבח ומפאר את עצמו. כל העניים ומקבלי הצדקה כמובן היו אומרים לו שהוא צודק ואין שום אפשרות בעולם שהוא יהפוך לעני.

הדבר הזה גרם לקטרוג גדול בשמים על הגביר, כי כפר בכתוב: "ה' מוריש ומעשיר" וכבר יצא עליו גזר דין שירד מנכסיו. הבעש"ט הקדוש זיע"א שידע מגזר הדין, ביקש בתפילתו שיתנו לו עוד הודמנות אחת לנסות ולשנות את דרך הגביר הנ"ל, ואם לא יעלה בידו או באמת יחתם גזר דינו, והסכימו בשמים על ידו. הבעש"ט שלח את הרה"ק רבי דוד ממיקולייב זיע"א והורה לו מה לעשות. רבי דוד בא אל הגביר והוא כיבדו מאד כהרגלו, וגם רצה ליתן לו נתינה הגונה עבור כל שימצא לנחוץ. ואח"כ החל כהרגלו לשאול האם יתכן במציאות שגביר גדול כמוהו יגיע עד פת לחם וכו'? להפתעת הגביר ענה לו ר' דוד כי בלי כל ספק יכול הוא להגיע לידי עניות מרה בתוך שעה קלה. שאל הגביר הכיצד יכול כזה דבר לקרות כאשר יש לו כל כך הרבה מסחרים וכו', וענה לו ר' דוד כי מחר בבוקר הוא יבאר לו הדבר בדיוק, ובינתיים השעה כבר מאוחרת ועתה כדאי ללכת לישון. צחק הגביר ולעג לר' דוד באמרם כי הוא ודאי רוצה להתחמק מתשובה, ובודאי שדבר זה שהוא יענה אינו שייך כלל וכלל, והלך לישון.

בלילה חלם הגביר, שהקיסר בכבודו ובעצמו כיבד אותו בביקור, מכיון שבאמת הגביר הנ"ל היו לו עסקים עם שרים גדולים ונכבדים משרי המלוכה, וגם נפגש כמה פעמים עם הקיסר. כמובן שהגביר חרד על האורח הרם והנישא, וכיבדו בכל מיני מגדים ומאכלים יקרים וחשובים והקיסר ביקש גם להרוות צמאונו בכוס תה. הגיש הגביר לקיסר כוס תה ומיד כאשר טעם מן הכוס נפל מכסאו ומת. תיכף התעורר רעש גדול, וכל פמליית המלך ובראשם שריו שהיו אתו צעקו שבודאי היה בתה הוזה שניתן לקיסר סם המוות, ולקחו את הגביר למאסר ויצא עליו גזר דין מות בתליה. כאשר לקחו את הגביר לתליה, פרצה אש גדולה בבית הסוהר וקמה מהומה גדולה, כך שהגביר היה יכול לנצל את הבלבול הגדול והוא נס על נפשו מבית הסוהר, והגיע במנוסתו לעיירה קטנה עייף ויגע וצמא. הוא דפק בדלת בית אחד של יהודים וביקש מחסה ומעט אוכל. כמובן שיהודים רחמנים בני רחמנים נתנו לו מבוקשו, ומכיון שהיה עייף ביותר גם הציעו לו מקום לישון.

משל ונמשל

נדוניה שמסרתי בידך מה עשית בה

משל לעשיר אחד שהיה לו בן שהגיע לפרקו, השיאו אביו אשה, נתן לו נדוניה גדולה ופסק לו מזונות לשנים אחדות, היה הבן סמוך על שולחן אביו כל אותן השנים. משכלו לו מזונותיו קראו אביו ואמר לו, בני, מעתה חייב אתה לעמוד ברשות עצמך ועליך ללמוד כיצד להרויח כסף, קח איפוא ממון זה שקצבתי לך נדוניה, צא בין הבריות ועשה בו סחורה, אך ראה לבדוק יפה איזה מסחר שתבחר לך לעסוק בו. נטל הבן את כסף הנדוניה, נסע לאחד הירידים כדי לקנות סחורה, משבא לעיר וירד לשוק, ראה בחלונותיה של אחת החנויות כלים יפים להפליא ומראם כמראה כלי זהב, וסבור היה שכלים אלה עשויים זהב טהור. נכנס לחנות ושאלו לחנוני בכמה אתה מוכר כלי זהב אלה? הכיר החנוני בטיבו של הקונה התמים ואמר לו, כלים אלה עשויים באמת זהב טהור ומחירם הון רב, אולם לך אמכרם לך בוויל, שכן זקוק אני דחוף למזומנים. קנה האברך כלי זהב אלה במחצית כסף הנדוניה, ובמחצית השניה קנה מיני שטרות חוב, אלא שמוזיפים היו והוא לא ידע. נטל סחורה זו וחזר ובא אל אביו, הביט האב בסחורה שהביא בנו וחשכו עיניו, הכלים אינם אלא פשוטי כלי חרס צבועים בצבע של זהב ואינם שווים אלא פרוטות, ועל כגון זה הוציא הבחור את מחצית כסף הנדוניה, אוי לעיני שכן רואות צעק האב, סכום גדול שכזה איבדת בידיים ממש, ומה עשית במחצית השניה של הנדוניה? שטרי חוב קניתי מאלה הקרויים ניירות ערך השיב הבן, והיכן הם? הבה ונראה אותם, מוציא האברך חפיה של שטרות מתוך תיקו ומראם לאביו, העיף זה עיניו בשטרות ספק כפיו והתחיל מצעק מה עשית? שטרות אלה הלא מוזיפים הם, זה זמן רב שמושטטים שומרי המלך בארץ ומתחקים אחרי עקבותיהם של הזוייפנים, ושל אלה העושים סחורה בשטרות הללו, ועתה לא זו בלבד שאיבדת כספך בענין רע, עוד עלולים אנחנו להימסר לדינה של מלכות על קניה ומכירה של שטרות מוזיפים, ובמקום שתעשה חיל ותהיה לאיש, עתה הסכלת עשה, כספך איננו ועוד צפוי אתה לענשה של מלכות.

הנמשל: כשנולד אדם נותן לו הקב"ה נדוניה הגונה, פוסק לו כך וכך שנים של חיים ומספק לו מזונותיו, כדי שיוכל לעסוק בתורה ולקיים מצוותיה ולזכות לעולם הבא, אולם לא זו בלבד שאינו משתדל להשתכר כדי פרנסתו לעולם הבא, אלא הולך ומאבד כספו בעניינים לא טובים, ומוציאו על דברי שטות והבל, כסף מלא זה שנתן לו ה' יתברך טבין ותקילין, הוא פורט לאסימונים שחוקים, קונה בו שטרות מוזיפים עושה בו עבירות וכו' ולכשיבוא להתייצב בפני אביו שבשמים, ישאל מה סחורה עשה באותה נדוניה שקיבל? יוציא ויראה כלי חרס אלה שצבעם זהב, שטרות מוזיפים וכדו', כלום לא ינווף בו אביו וידבר אתו קשות: נדוניה שמסרתי בידך מה עשית בה?

(בשם הרה"ק חפץ חיים זיע"א)

למחרת ממקום משכבו, שמע הגביר איך שהיהודי מספר לאשתו, כי תלו כרוזים גדולים בכל העיירות כי רוצח המלך ברח מבית האסורים, וכל מי שימצאנו יקבל פרס גדול של כמה מאות אדומים וגם נתנו את תארו בדיוק. אכן סיים האיש, הלואי ואנו נמצאנו ונוכל עי"כ להרויח את הפרס.

הגביר רעד ממקום משכבו, והבין כי עתה ישימו לב לתארו הרי שיסגירו אותו למלכות, ולכן התחמק מן הבית והחל בורח דרך שדות בכדי שלא לפגוש באנשים, וכך נדד בדרכים. לבושו כבר התבלה וגם לא היה לו כל כסף בכיסיו, והרעב והצמא החל להציק לו מאד והוא החל לשאול את נפשו למות. לבסוף החליט כי אין הוא יכול עוד לסבול חרפת הרעב, והסתכן להיכנס למקום ישוב בכדי למצוא מעט אוכל להחיות את נפשו. כאשר הגיע לעיירה אחת הלך לחפש איזה בית של יהודים שירחמו עליו, ראה לפתע קבוצה של חיילים הולכים ופחד מאד שיכירוהו. מיד חיפש לו מקום מסתור וראה בקצה הרחוב איזה בור שופכן ומיד קפץ לתוך הבור להנצל מהחיילים. כך שכב בתוך הבור המאוס בפחד והרהר במר גורלו איך נפל מאיגרא רמה לבירא עמיקתא ממש, ונזכר שהיה תמיד אומר כי לא יתכן בשום אופן שירד מגדולתו. בעודו כך מהרהר ביגון קודר במצבו העגום, התעורר משנתו העמוקה וראה שהנו נמצא בחדרו המפואר בבית.

כולו נסער ונרעש קם ממיטתו ויצא מחדרו ופגש את רבי דוד שאמר לו: עדיין אתה רוצה שאבאר לך הכיצד יכול אתה בשעה קלה להפוך לאיש נדכה ואומלל? לא, לא, צעק הגביר בסערת נפשו כי רבה, אין אני צריך כל ביאורים והדבר פשוט אצלי, והלילה למדתי מחלומי בצורה חיה ומוחשית אשר האדם בעוה"ז כל כולו תלוי בחסדי השי"ת בכל רגע ורגע, ורבים הדרכים לפני המקום להשפיל או לרומם כל בן אנוש. ענה לו רבי דוד ממיקוליב, אכן בשביל דבר זה באתי בצל קורתך להביא אותך להכרה זאת, ועתה יכול אני לשוב לבית מורי הק' ששלחני אליך. ותדע כי המלה בור היא ר"ת של: "ב'שר רימה ויתולעה" שזהו כל האדם, ואיך יתגאה בעשרו לומר לא יאונה לי כל רע, וה' מוריד ומעשיר וישועת ה' כהרף עין, וכן להיפך.

ועתה סיים הרה"ק רבי דוד מטאלנא את הסיפור לגביר ואמר: תשמור הדבר מאד בלבבך לעשותו שלא לצער שום אדם מישראל, ותנהג בכלום מנהג דרך ארץ כי גלגל חוזר בעולם ותשיג על דבריך ואל תתן את פיך לחטיא את בשרך. אח"כ בירכו בהצלחה והגביר הנ"ל שב לביתו, ומצא שהמסירה עליו נתבטלה ומצאו שכל דברי הפקיד בשקר יסודם, ונתנו לו שוב כמקודם את עבודת ההובלות והוא שב ביתר שאת לעשרו. כמובן שנדיה לבעל צדקה יותר גדול מקודם ושמר פי רבו במלואם.

צ'ין אדם לחברו

לחשוב על כולם

מסופר על הגאון רבי משה פיינשטיין זיע"א: היה זה במוצאי שבת קודש אחד, לאחר ההבדלה עברו כמקובל כל בחורי הישיבה על פניו וברכוהו בשבוע טוב, ורבי משה נענה להם בראשו, נדמה היה לו שפסח בנענוע הראש על ברכת אחד הבחורים, הוא פנה ואיתר את הבחור כדי לאחל לו באופן פרטי "שבוע טוב ומבורך."

גומל חסד בגופו

כשנסתיימה מלחמת העולם השנייה, השתקע הרה"ק רבי יעקב יוסף טווערסקי מסקווירא זיע"א בבוקרשט בירת רומניה, והפך את ביתו למעון למאות פליטים שחזרו בימים ההם שבורים ורצוצים ממחנות העינויים, בלא למצוא עוד את ביתם. הרבי לא הסתפק בכך שקלט את כל מי שהתדפק על פתח ביתו, אלא שיגר יום יום את שליחיו אל תחנת הרכבת שבעיר, כדי שיחפשו אחרי כל מי שחזותו יהודית, ויביאו אותו אל ביתו, שם סעדו אותו, ניחמוהו ותמכו בידו להתחיל בחיים חדשים. רבים מן הפליטים נשארו בביתו במשך חודשים רבים. סיפר אחד מהם: הייתי באושוויץ ונשארתי בחיים בנס, עם השחרור התגלגלתי ברכבת לכיוון בוקרשט, מבלי לדעת מה ואיפה יהיה עמי, כשירדתי בתחנה, ניגש אלי יהודי בלתי מוכר והושיט לי ידו בסבר פנים יפות ובידידות, "שלום עליכם" הרבי שלחני לקרוא לך, הא לך את הכתובת שלו, לא

הכרתי את הרבי ולא ראיתיו מעולם, אבל שום כתובת אחרת לא היתה עמדי, ובלית ברירה הלכתי אליו, בבואי צהל לקראתי כאילו היה אבי, ודבר ראשון שאל האם אכלתי היום? עניתי בשלילה, מיד הוליכני אל המטבח וביקש לתת לי אוכל ומשקה, והוסיף דרך אגב אתה יכול להישאר פה כמה זמן שתרצה.

זו אינה גמילות חסד?

מסופר על הגה"ק מטשעבין זיע"א שכל מי שנכנס אצלו נתקבל על ידו בסבר פנים יפות, והגאון היה מקרבו ומקשיב בסבלנות רבה למשאלתו, אף אם חרגה מגדר המקובל. יהודי אחד שהיה מבקר אצלו מפעם לפעם ונהנה מטוב לבו ומידו הרחבה, היה משמיע כגמול משך שעה ארוכה דרושים משלו, והצדיק היה מקשיב בשקט ובענין מבלי להפסיקו, כאשר נשאל פעם מדוע אינו מפסיקו ומונע מעצמו ביטול זמנו היקר? השיב: הכי זו אינה גמילות חסד?

הכרת הטוב

בעל הבית שבביתו התגורר הרה"ק רבי חיים שמואלביץ זיע"א בשנחאי, היה יהודי פשוט, למרות שידוע היה רבי חיים כארם שקשה לגרור אותו לשיחת חולין, היה מעביר עם האיש שיחות ארוכות וריקות תוכן, הדבר עורר רוגז ופליאה כאחד, כשנשאל ר' חיים על הנהגתו, לא הבין את השאלה, מה פירוש? האיש פתח בפני את ביתו, ומה עם הכרת הטוב? בערוב ימיו כשעלה האיש ארצה והתגורר בעיר מרוחקת, טרח רבי חיים לבקרו מספר פעמים.

תילולא דצדקיא

שבת קודש י' אייר

הרה"ק רבי מאיר מרגלית ב"ר צבי הירש (תלמיד הבעש"ט - מאיר נתיב - תק"נ)
הרה"ק רבי משה מזוהל ב"ר יחיאל מיכל מולאטשוב (תקצ"א)
הרה"ק רבי דוד מטאלנא ב"ר מרדכי מטשעובל (תרמ"ב)
הרה"ק רבי הלל ליכטנשטיין מקאלמייא ב"ר ברוך בענדט (תרנ"א)
הרה"ק רבי יוסף תאומים ב"ר מאיר (פרי מגדים - תקנ"ב)

יום ראשון י"א אייר

הרה"ק רבי יצחק מראדוויל ב"ר יחיאל מיכל מולאטשוב (תקפ"ה)
הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ ב"ר מנחם מענדל (תקפ"ו)
הרה"ק רבי יהודה צבי מסטרעטין ב"ר שמואל זנוויל (תר"ה)

יום שני י"ב אייר

הרה"ק רבי משה זרח איידליץ ב"ר מאיר (אור לישרים - תקט"ו)
הרה"ק רבי ישעי' מיאנוב (תלמיד הבעש"ט - צוואת הריב"ש - תקנ"ד)

יום רביעי י"ד אייר

הרה"ק רבי יהודה לייב מואלקילקוב ב"ר משה (ליקוטי מהרי"ל - תקפ"ו)

יום שישי ט"ז אייר

רבי מאיר ב"ר גדליה (מהר"ם לובלין - שע"ו)
הרה"ק רבי זכריה מענדל אב"ד בעלו ב"ר אריה לייב (באר היטב - תל"א)
הרה"ק רבי נתנאל וייל ב"ר ידידיה טיאה (קרנן נתנאל - תקכ"ט)
הרה"ק רבי שמואל מקארוב (תק"פ)
הרה"ק רבי חיים מאיר ממאגלניצא ב"ר אבי עזרא זעליג (תר"ט)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נטילאל הכהן רבטביץ שליט"א
מודפס "בם אבי אור" רפרום יוסף הדר"ש על המצוות.

לשון הרע (ד')

א) כל המספר לשון הרע, כאילו כפר בעיקר. (ערכין דף ט"ו ע"ב)
ב) אם מספר לשון הרע או רכילות, על זקן, וגנזו בזה בפניו, אפילו הוא זקן עם הארץ, עובר עוד על מצות עשה ד"והדרת פני זקן", (ויקרא י"ט ל"ב). [ואף שזקן דקרא היינו חכם, האי "והדרת" פירשו רבותינו ז"ל (קידושין דף ל"ב ע"ב) דא"שיבה" דלפניו נמי קאין שהידור הוא כיבוד דברים, דהיינו לדבר לו בדרך כבוד ואדנות, ובמקום שמגנהו בוודאי אינו מהדרו. (חפץ חיים פתיחה - עשין, סעיף ח')
ג) אם מספר לשון הרע או רכילות, על חכם אפילו אינו זקן, עובר גם כן על מצות עשה זו, ד"זקן" דקרא, היינו חכם, כדדרשין (קידושין דף ל"ב ע"ב) זה שקנה חכמה, ולבד מה שכמה פעמים בא על ידי זה לאיסור החמור שמבוה תלמיד חכם, שנכנס בוה בכלל אפיקורס על פי דין, ואם הוא זקן וגם חכם, עובר על מצות "והדרת" בכפליים. (שם)